

Plan mot kränkande behandling

Haga förskola

Ansvarig rektor: Pia Rosdahl

Giltighetstid: 2023-12-01 – 2024-12-01

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande årsplan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Haga förskola ska ingen form av trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling förekomma. Alla som vistas i förskolan ska känna trygghet, glädje och känslan av att finnas i ett positivt sammanhang. På Haga förskola är alla lika betydelsefulla och viktiga, allas lika värde respekteras. Mod, öppenhet och helhetssyn är våra ledord, där de vuxna tar ansvar, stöttar och vägleder barnen.

Varje avdelning ska ha en tydlig organisation, där närhet till barnen ska finnas och mindre grupper prioriteras.

Barnen ska veta hur det är att vara goda kamrater och få verktyg till att lära sig hantera konflikter. Vi arbetar förebyggande med konflikthantering eftersom konflikter kan leda till kränkningar.

På Haga förskola ska det finnas en välkomnande, trygg och utmanande miljö både inne och ute där barnen får möjlighet att utvecklas och uppnå sin fulla potential. En miljö där barnen får möjlighet att förundras, uppleva och växa. Där det finns något intressant och lockande för alla, en miljö där vi erbjuder meningsfulla sammanhang och där vi finns och verkar tillsammans.

Vi tror på barnens förmågor, att barn är kompetenta och nyfikna och att alla barn är unika och har rätten att få vara det.

Vi gör under året kontinuerliga avstämningar i likabehandlingsplanen. Det gör vi för att säkerställa att vi gör det vi säger att vi ska göra. Vi har även på detta vis möjlighet att uppmärksamma eventuella nya situationer som har kunnat uppstå under året. Planen ligger i ett gemensamt dokument som alla pedagoger har tillgång att arbeta i. Varje avdelning kan under året fortsätta att skriva i planen och på så vis hålla den levande och synliggjord.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
En risk är att vi ibland kan ha svårt att få tag på vikarier när ordinarie personal är frånvarande, samtidigt som många barn är närvarande.	Föräldraenkät visar att vårdnadshavare anser att förskolan har svårt att få tag på vikarier. I medarbetarsamtal framgår det att det kan finnas svårigheter att räkna till om det inte finns rätt bemanning. Barnens närvarotider visar att vi har relativt hög närvaro.	Vikarier kan vara oerfarna, inte känna barnen och deras olika behov och förutsättningar, vilket gör att de kanske har svårare att upptäcka och inte vet hur de kan agera i vissa situationer. Vid händelse att det inte finns tillräckligt med personal riskerar det att finnas platser som inte kan övervakas.
Trygghetszoner	Kartläggning BHT	Barn som kan ha svårigheter i att hantera vissa situationer kan behöva mer stöd.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
I tidigare plan har en kartläggning över vart barnen befinner sig i trygghetszonerna. Detta har varit en del av ett BHT-arbete. Insatser har varit att lägga större fokus på barn som kan befinna sig i s.k. riskzon.	Större samsyn samt förståelse över vad som gör att det blir som det blir. Bra fokus och relevanta analyser på BHT. Samt fortbildning till personal kan i längden ge bättre stöd till barn som kan finnas i riskzon, framförallt i förebyggande syfte.	Upplägget har känts relevant och har också gett större möjligheter till samsyn och planering av förebyggande åtgärder. Att ständigt reflektera över känslor, förhållningssätt och värdegrundsarbete är en stor del av förskolans metodik och arbetssätt.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Trygg och kompetent bemanning	Vid frånvaro av personal ska ordinarie personal eller känd vikarie placeras där behovet är störst Det ska finnas en skriftlig plan A och en plan B.	En bra och trygg miljö för barnen samt en bra arbetsmiljö för personalen	Kontinuerlig uppföljning. Rektor ansvarar samt avdelningspersonal
Trygga barn	Lyfta det vi ser i våra kartläggningar i BHT. Samarbete med specialpedagog. Fortbildning. Ha ett förebyggande arbete på varje avdelning. Fortsätta arbeta med vårt värdegrundsarbete	Stödja och arbeta förebyggande kring de barn som har extra utmaningar i vissa situationer	Rektor samt avdelningspersonal

6. Delaktighet

Barnen är delaktiga genom att vi lyssnar på dem i våra gemensamma samtal och reflektioner. Vi visar att vi tycker att det de säger är viktigt och att barnen har en möjlighet att kunna påverka. Barnråd ska finnas på de äldre barnens avdelningar. Förskollärare ansvarar för innehållet och att en dokumentation sker. I barnråden kommer barnen ha möjlighet att påverka och vara delaktig sin utbildning i form av demokratiska samtal, det ges också möjlighet att förstå vad just demokrati är men också vad som faktiskt är möjligt att genomföra och inte. Hos de allra yngsta barnen som inte kan uttrycka sig språkligt ännu får vi lära oss att läsa in deras kroppsspråk och respektera deras önskan och integritet på det viset.

7. Förankring

Planen arbetas fram i en särskild arbetsgrupp samt i BHT. Avstämningsperioder regelbundet i arbetslagen. Planen är offentlig och tillgänglig för vårdnadshavare att läsa samt ha synpunkter kring.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar pedagog.
- Pedagog kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till STELLA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 - Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinder.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

